

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Hoogwaterveiligheid, BO-MIRT besluit en
financiële middelen
BEHANDELD DOOR
GA (George) Groot

DATUM
14 november 2022
Verzonden: 14-11-2022
TELEFOONNUMMER
043 350 4040

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2022.17494

E-MAILADRES
George.Groot@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Graag informeer ik u over de actuele stand van zaken over de aanpak van “hoogwaterveiligheid” en het besluit dat door de minister is genomen in het bestuurlijk overleg MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport) 9 november jl.

Hoogwater juli 2021: versnelde aanpak

Bij eenieder staat de hoogwatersituatie van juli 2021 nog vers in het geheugen. Midden in de zomer werden we opgeschrikt door een extreme en ongeëvenaarde situatie met grote impact. Als gevolg van dit hoogwater in de zomer van 2021 hebben de betrokken partijen de handen ineengeslagen om te komen tot een versnelde aanpak van hoogwaterveiligheid.

Ontwikkelvisie Zuidelijk Maasdal

De aanpak voor wat betreft hoogwaterveiligheid en de bijbehorende meekoppelkansen loopt al langer. In dit kader heeft uw raad op 13 maart 2018 de Ontwikkelvisie voor het Zuidelijk Maasdal vastgesteld. Vanuit het Waterschap Limburg, de provincie Limburg, de gemeente Venlo en de gemeente Maastricht is het initiatief genomen voor de Limburgse propositie “Naar een robuust Watersysteem in Limburg”, welke is ingebracht bij het Rijk om met voorrang middelen vrij te maken voor de aanpak van hoogwaterveiligheid. In lijn hiermee is in november 2021 door het college besloten om uw raad voor te stellen om in het begrotingsjaar 2023 rekening te houden met een eenmalige investering van € 15 miljoen voor de aanpak van hoogwaterveiligheid.

MIRT-onderzoek

Gelijktijdig is toen ook het MIRT-onderzoek door het college vastgesteld. Het MIRT-onderzoek betrof een logisch vervolg in dit proces en is een van de stappen die in het kader van de MIRT besluitvorming is genomen. Hierover bent u per raadsinformatiebrief geïnformeerd op 2 november 2021 en 17 november 2021. De gemeentelijke bijdrage van € 15 miljoen is opgenomen in de begroting 2023, waarbij is uitgegaan van 50% exploitatie en 50% investering (MJIP).

Rivier verruimende maatregelen

Samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Waterschap Limburg, de Provincie Limburg, Rijkswaterstaat en de gemeente Eijsden-Margraten, heeft de afgelopen periode een nadere afweging plaatsgevonden naar een samenhangend en gedragen pakket aan maatregelen van rivierverruimende maatregelen, dijkophoging/ -versterking en welke kosten hiermee gemoeid zijn. Hierbij is ook gekeken naar de inpassing in het stedelijk gebied en de ruimtelijke kwaliteit.

DATUM
14 november 2022

De maatregelen waarvoorafgaand naar is gekeken hebben met name betrekking op rivierverruimende maatregelen. In het MIRT-onderzoek zijn de nevengeul bij de Pietersplas, de rivierverruiming bij de Franciscus Romanusweg, de rivierverruiming bij het eiland Bosscherveld, de nevengeul achter Borgharen en Itteren en zomerbedverdieping van de Maas onderzocht. Deze maatregelen hebben een verlaging van de waterstand tot gevolg, waardoor dijken minder ingrijpend hoeven te worden opgehoogd. Dit is met name erg van belang in de historische binnenstad. Daarbij wordt ook tegemoetgekomen aan de eerder geformuleerde wens "Ruimte waar het kan en dijken waar het moet".

Aanpak Vaarweg Maastricht

Daarnaast loopt er inmiddels ook een project binnen Rijkswaterstaat met als doel de scheepvaartveiligheid op de Maas te verbeteren (project "Aanpak Vaarweg Maastricht", kortweg "AVM"). Dit is ingegeven door het feit dat er op termijn grotere schepen gaan varen op de Maas dan nu het geval is. Rijkswaterstaat werkt in dit kader momenteel aan een toekomstvisie over gedeelte Maas tussen de Wilhelminabrug en de Noorderbrug. Hierover zal Rijkswaterstaat binnenkort een informatieavond organiseren, waarvoor ook uw raad uitgenodigd zal worden.

MIRT-gelden: € 87 miljoen voor hoogwaterveiligheidsopgave

In het bestuurlijk overleg MIRT van 9 november jl. is besloten dat Rijk en regio beogen om in april 2023 een gebiedsgerichte MIRT-verkenning te starten naar de hoogwaterveiligheidsopgave en dat de partijen daarvoor de volgende middelen inclusief BTW beschikbaar stellen:

- Het Rijk voor de rivierverruimingsopgave € 60 miljoen.
- De Gemeente Maastricht € 15 miljoen voor de bijbehorende (economische) stadsontwikkeling.
- De Provincie Limburg maximaal € 12 miljoen voor (de versterking van) ruimtelijke kwaliteit en koppeling aan provinciale doelen zoals natuur.

Het bij elkaar brengen van de benodigde financiële middelen is een belangrijke mijlpaal om naar de daadwerkelijke realisatie van de gewenste maatregelen toe te werken en een voorwaarde om de MIRT-verkenning te kunnen starten.

Verdere verkenning oplossingsrichtingen

De bijdragen van de partijen zijn gebaseerd op de meest kansrijke oplossingsrichtingen uit het eerdere MIRT-onderzoek Zuidelijk Maasdal, te weten de combinatie van de rivierverruimende maatregelen Franciscus Romanusweg en doorstroming eiland Bosscherveld. In de gebiedsgerichte MIRT-verkenning IRM Maasoeveren worden deze oplossingsrichtingen verder onderzocht en aangevuld. Daarbij dient ook het project dat momenteel loopt naar verbetering van de scheepvaartveiligheid op de Maas (AVM) van Rijkswaterstaat op zorgvuldige wijze te worden geborgd. De genoemde bedragen zijn exclusief het budget van Rijkswaterstaat voor het project AVM, waarvoor een eigenstandig budget beschikbaar is gesteld aan Rijkswaterstaat en exclusief de kosten voor de dijkversterkingsopgave welke wordt gedekt uit het HWBP (hoogwaterbeschermingsprogramma). Daarnaast is voor de waterkwaliteit en natuuropgave het gehele gebied aangemeld bij de derde tranche van de PAGW (programmatische aanpak grote wateren). Zodra er duidelijkheid is over een financiële bijdrage hieruit wordt dit toegevoegd aan het project. De MIRT-verkenning welke nu gestart gaat worden vormt een noodzakelijke uitwerking van het eerdere MIRT onderzoek als opmaat naar daadwerkelijke realisatie van de maatregelen. Hierbij wordt ook de omgeving zorgvuldig betrokken en wordt het project ook juridisch-planologisch ingebed.

Integraal projectteam

Voor het opstarten van de gebiedsgerichte MIRT-verkenning is door het Waterschap Limburg een kwartiermaker aangesteld die samen met Rijkswaterstaat vanuit het project Aanpak Vaarweg Maastricht zorgt voor het in overleg met de andere projectpartners opstellen van de startbeslissing

DATUM
14 november 2022

voor de MIRT-verkenning, de projectaanpak en het vormgeven van de organisatie van het project. In deze projectaanpak zal ook de inzet van de verschillende partijen worden vastgelegd, gelet op het integrale karakter van waterveiligheid, ruimtelijke kwaliteit, gebiedsontwikkeling en scheepvaartveiligheid. Daarvoor wordt een integraal projectteam van gezamenlijke partijen opgericht. De gemeente Maastricht is en blijft bestuurlijk voorzitter van de stuurgroep.

Hoogachtend,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Water, Natuur en Landschap